

METAFORUM

NORSK FORENING FOR FAMILIETERAPI

ÅRGANG 37

1

Mars 2020

ISSN 2535-7468





Arne Kallekleiv & Lise Aarøe

Megisamspill modellen

når brikkene faller på plass

” Hvorfor har ingen fortalt meg dette før?” Det er så enkelt og innlysende når vi først ser det - sammenhengen mellom hva vi har opplevd og hvordan vi har det.

Megisamspill-modellen – er et verktøy for å forstå, beskrive og kommunisere hvordan samspill i relasjoner fungerer.

En annerledes tilnærming i møte med et par

Megisamspill-modellen oppstod i møte med Jon og Elisabeth på familievernkontoret. De hadde blitt oppfordret av distriktpsikiatrisk senter (DPS) om å ta kontakt. Hun hadde vært syk lenge, i perioder innlagt på grunn av alvorlig depresjon. Jon fortalte at de hadde møtt hverandre på videregående. I begynnelsen var forholdet til Elisabeths mor godt. Hun var fornøyd med Jon fordi han var hyggelig, snill, forståelsesfull og hjelpsom og han flyttet raskt inn til Elisabeth som hadde leilighet i underetasjen hos sin mor. Forholdet snudde imidlertid da de ventet barn og ønsket å flytte nærmere hans familie. Flytteplanene førte til at Elisabeth havnet i en skvis mellom mor og Jon.

Elisabeth forteller at hun var mye redd og alene i oppveksten. Hun hadde i liten grad hatt samvær med far etter at foreldrene ble skilt da Elisabeth var 6 år. Elisabeths mor hadde vært mye sint og til tider voldelig mot Elisabeth. Særlig fikk hun unngjelde når hun ikke hadde utført pålagte oppgaver - oppgaver som ofte var for store i forhold til at hun bare var et barn.

**Forholdet
snudde
imidlertid da
de ventet barn
og ønsket å
flytte nærmere
hans familie.**

**Følelser og
behov ble
ignorert og
etter hvert
lærte hun å
ignorere dem
selv.**

**«Du har ingen
grunn til å
sutre...»**

Elisabeths verden var utrygg, og hun ble gradvis mer redd for å stole på andre. Følelser og behov ble ignorert og etter hvert lærte hun å ignorere dem selv. I den grad hun eksponerte behovene sine ble de korrigert som feil og forstyrrende. «Nei, du har ikke behov for ...» «Nei, jeg slo ikke så hardt ...» «Du har ingen grunn til å sutre...» Følelsen av ikke å være verd noe tok stadig større plass.

Elisabeth og Jon fikk en sønn. Det var stas - også for mormor i starten, selv om hun mente at barnet fikk uforholdsmessig mye oppmerksomhet. Elisabeth ble gravid igjen og de fikk en gutt til. Kort tid etter fikk hun diagnosen fødselsdepresjon. Det var krevende å være en god datter, en god kjæreste og samtidig være redd for ikke å strekke til på jobben. Depresjonsdiagnosen fulgte Elisabeth i flere år fremover og hun ble stadig dårligere på tross av medikamentell behandling og terapi. Mor ble en pågående helper og hadde mye kontakt med hjelpesystemet rundt datteren. Mor ble Elisabeths viktigste pårørende mens Jon ble satt til side, noe han på sett og vis opplevde som bra fordi han da kunne

konsentrere seg om barna og jobben. Elisabeth mistet gradvis kontroll over egen situasjon og avhengigheten til mor ble stadig sterkere. Jon fortalte at mor og datter hadde et spesielt forhold, et forhold der det meste dreide seg om mor.

I terapirommet

I samtalene med Elisabeth og Jon, ble det skapt en skisse til modell som i utgangspunktet skulle hjelpe oss å forstå, men også å forklare utfordringene, slik at de som par kunne eie forklaringen. Senere utviklet skissen seg

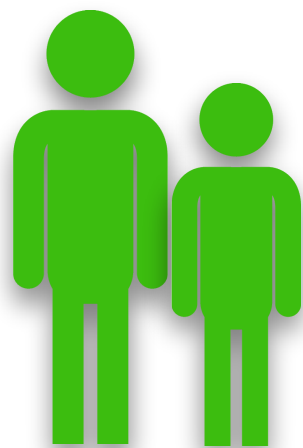
til å bli fundamentet i Megisamspill-modellen.

Som bakteppe hadde vi med oss noen antakelser basert på våre erfaringer fra tidligere møter med pårørende til mennesker med psykiske- eller rusrelaterte livsutfordringer:

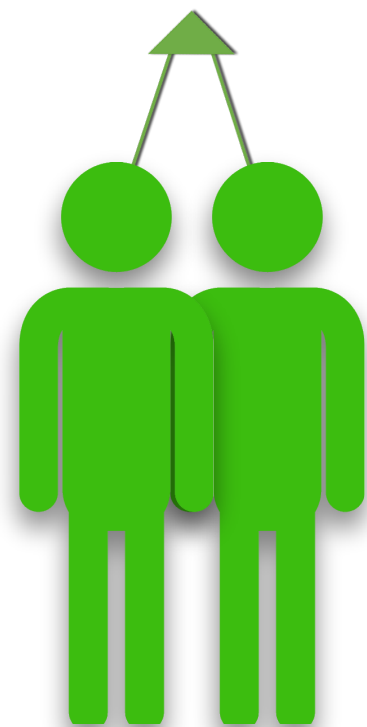


«Normalfamilien»

Familien er transparent og barnas behov går foran de voksnes. Ressursfordelingen er tilpasset behovet der de minste får mest og de voksne evner å sette egne behov til side. Det har som regel aktive familie- og venner nettverk der familiens behov ivaretas på en god måte.



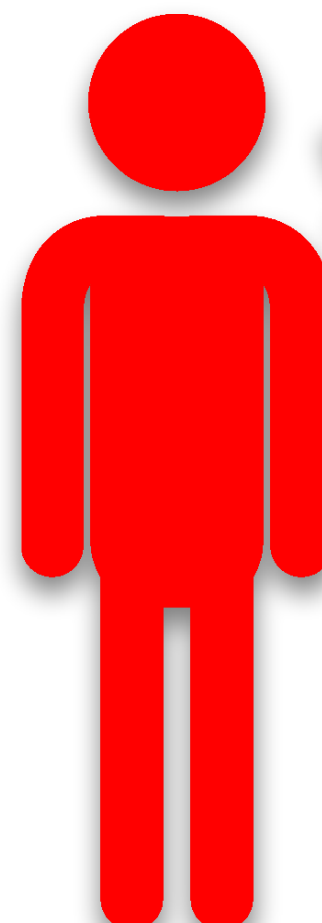
Foreldre "ser" barna og gir normal omsorg etter de behovene de har.



FORELDRE

Familien med alvorlige langvarige livsutfordringer

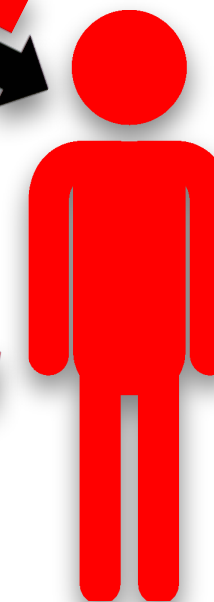
Lukket familiesystem der lite informasjon kommer ut. Foreldrenes utfordringer går foran barnas behov. De viktigste ressursene i familien forbeholdes den av foreldrene som har de alvorligste livsutfordringene. Lite sosialt nettverk. Ofte stort hjelpenettverk som forsterker fokus på den av foreldrene med utfordringer.



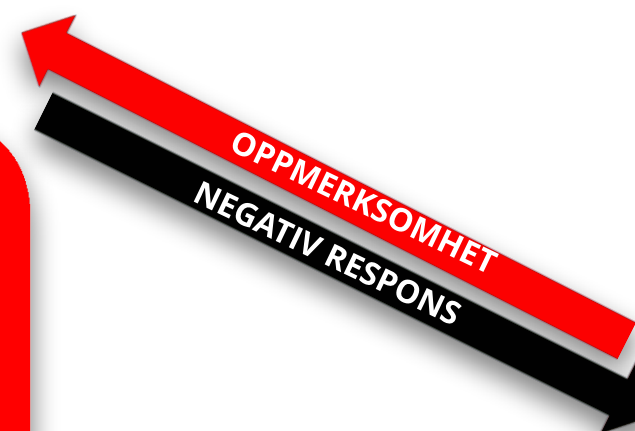
Mors posisjon i familien.



Elisabeth, når mor ikke har behov for henne.



Elisabeth, når mor setter henne til oppgaver hun ofte ikke kan mestre.



I et «grønt» samspill får barna dekt sine behov slik at de kan bruke sin energi på lek og læring veiledet av tilgjengelige, trygge voksne. De voksne er i stand til å dekke egne behov på en god måte. «Rødt» samspill preges av at oppmerksomheten rettes mot den som har livsutfordringene for å dekke dennes behov. Skissen utviklet seg til å bli et spennende verktøy med mulighet til å arbeide i et

strukturelt familieperspektiv med fokus på hvordan vi fyller rollene med innhold og hvordan vi forvalter rollene i samspill med andre. Modellen ga oss mulighet til å jobbe i et narrativt perspektiv med nye forklaringer, nytt meningsinnhold og nyskriving av historie. Modellen ga også rom for inngående arbeid med tilknytningsmønster basert på to hovedkategorier samspill; samspill som fremmer

utvikling (grønt) og et mer krevende samspillsmønster som kan hemme utvikling (rødt).

De fleste opplever «rødt samspill» i perioder, og det kan vi godt tåle. Når rødt samspill blir det dominerende over lang tid vil det påvirke voksenlivet.

Slike utfordringer deler Elisabeth med mange som vokser opp i et «rødt» samspill. Forklaringene de finner i modellen gir håp: det er ikke dem det er noe galt med, det er de relasjonelle erfaringene som skaper uhensiktsmessige reaksjonsmønster i voksenlivet som er problemet.

Modellen er enkel og viser at de uhensiktsmessige reaksjonene de strever med i dag henger sammen med at de samme reaksjonene var normale reaksjoner på unormale hendelser i oppveksten. Enkeltpersoner, par og familier vi har jobbet med har tatt eierskap til modellen og laget nye historier med nytt meningsinnhold basert på nye forklaringer. Den kontekstuelle forskjellen gir mening og mange utbryter: «Hvorfor har ingen sagt dette før».

Terapi med utgangspunkt i modellen

For Elisabeth ble samspillet i familien annerledes når far og mor skilte lag. Far var den stabile omsorgspersonen. Hans datter fra et tidligere forhold flyttet med han. Elisabeth definerer de første 5-6 årene som «grønne» år på tross av noen røde hendelser. Årene etter skilsmissen definerer hun som «røde» år. Jon fortalte om sin oppvekst at den var uten store alvorlige hendelser med trygge tilstedeværende foreldre.

Vi jobbet med rollene i samspillet mellom Elisabeth og Jon; rollen som mor/far, kjæreste, og hvordan rollene etableres.

De måtte begge fylle sine roller med meningsbærende innhold for å ivareta barnas behov, men også hverandres.

Jon hadde med seg nyttig kunnskap om farsrollen fra måten hans far forvaltet sin rolle som far og kjæreste på. Far var en viktig rollemodell for Jon. Elisabeth hadde ikke noe ønske om å være som sin mor. Hun måtte være mor på en annen måte. Hennes mor var ingen god rollemodell, men hun lærte mye om morsrollen og partnerrollen ved å observere Jons mor. Resten måtte hun finne ut selv.

Tilknytning var neste viktige tema, og gjennom å snakke om barnas grunnleggende behov for trygg tilknytning får de voksne også kunnskap om egne tilknytningsbehov.

Elisabeths voksenliv ble kjennetegnet av

- Hun var svært sensitiv, utviklet tidlig evne til å lese stemninger og nonverbalt språk fordi det uttalte sjelden var til å stole på. Sensitivitet var nødvendig for å skape forutsigbarhet i forholdet til mor, men har vært krevende i parforholdet, i familien og i forhold til kollegaer.
- Hun lærte seg tidlig til å møte morens uttalte og antatte behov. Strategien ble et mønster også i andre relasjoner og hun ble et ja-menneske, særlig på jobb. Hun var «flink jente» og strakk seg svært langt for å dekke andres behov. Utenfor familie og jobb distanserte hun seg og ønsket i liten grad å ha med andre å gjøre.
- Elisabeth opplevde at hennes behov forstyrret mor. Hun kjente seg verdiløs og var lite flink til å ivareta egne behov.
- Liten kompetanse på regulering av egne følelser.
- Kunne reagere «unormalt» på vanlige «normale» situasjoner.
- Hun hadde mental nærhet til partneren, men slet med regulering av nærhet og avstand i intimrelasjonen. Fysisk nærhet var svært krevende og hun opplevde forpliktende nærhet som en invasjon, slik mors nærhet hadde vært.
- Når noe var krevende for henne lukket hun seg heller enn å søke nærhet hos partner.

5 viktige temaer i samtaler om tilknytning

- Skape tillit gjennom å være tilgjengelig
- Skape kontakt gjennom å være sensitiv for den andres/barnas behov
- Skape opplevelse av å være verdifull gjennom å vise kjærlighet.
- Skape opplevelse av å være kompetente ved å spørre om deres mening.
- Skape tilhørighet mellom de to og mellom de og barna gjennom å bekrefte hverandres betydning i fellesskapet.

Det å våge å være nær og samtidig tåle avstand er et viktig tema, fordi regulering av nærhet og avstand i intimrelasjonen kan være krevende. Elisabeth og Jon beskrev forholdet sitt som mentalt nært, men fysisk distansert. De ble et par som ikke berørte hverandre. Mangel på nærhet i voksenrelasjonen kan kompenseres i relasjon med barna, og det er viktig å skille mellom barnas behov og egne behov.

Det er en lang prosess å jobbe med endring av reaksjonsmønster, men det kan være verd innsatsen. Elisabeth gikk fra å være arbeidsufør til å bli sykepleier – en utvikling som var mulig fordi hun forsto at hun ikke var

syk, men preget av en oppvekst som hadde lært henne at hun var verdiløs.

Vi har fått gå sammen med mange andre også som gjennom å forstå sammenhengen mellom oppveksterfaringer og opplevd dårlig livskvalitet i voksenlivet, har utviklet nye reaksjons- og adferdsmønster som har gitt dem varig forbedret funksjonsnivå og opplevelse av bedre livskvalitet.

Megisamspill-modellen i arbeid med klienter som sliter med arbeidsdeltakelse

I følge Peder hadde" NAV vært hans arbeidsgiver" i over 10 år, i samme periode hadde han "hatt klippekort på DPS" uten merkbar bedring i forhold til angst, depresjon og diagnosen

ustabil personlighetsforstyrrelse. Nå skulle han få endelig erklæring på at uføretrygd var eneste utvei. 53-åringen hadde flere gode, men korte, jobber på CV-en, hvorfor var han i denne situasjonen nå?

I arbeid med klienter som er langtidssykemeldt og/eller står i fare for varig frafall fra arbeidslivet er det interessant å høre hva slags erfaringer de har med seg fra livet generelt. I historien er vi spesielt oppmerksomme på mønster i relasjonserfaringene og hvilke roller i relasjoner som er typisk for klienten.

Sorg fordi han har kastet bort så mange år av livet på å føle seg syk og verdiløs.

Ved hjelp av modellen eksperimenterte vi med ulike scenarioer der han hadde en annen rolle i oppvekstrelasjonen, og så på effekten dette ville kunne gi. Etter tre år med hard jobbing med fokus på å utfordre automatiske tanke- og reaksjonsmønster og å prøve ut nye adferdsmønster har Peder tatt fagbrev som beste student i kullet og fått fast jobb i kommunen!

Det betyr ikke at alle problemer er løst for Peder. Gammelt reaksjonsmønster trigges igjen og igjen. Forskjellen nå er at han forstår mekanismene og har verktøy til å komme seg ut av følelsen som før gjorde han handlingslammet. Det er

slitsomt, og han lurte på om gamle spøkelser noen gang vil slutte å utfordre. Svaret er at det vil de antakelig ikke helt, men erfaringene fra slike saker er at gamle reaksjonsmønster gradvis blir mindre dominerende og lettere å håndtere når erfaringer basert på nytt tankemønster tar stadig større plass.

Megisamspill-modellen når det er vanskelig å etablere en varig parrelasjon

Turid hadde slitt med å finne en kjæreste som hun virkelig kunne tenke seg å dele resten av livet med. Den biologiske klokken tikket for 35-åringen som ønsket seg både kjæreste og barn. Turid hadde flere korte og noen lengre forhold bak seg, og lurte på hva som var galt med henne siden hun ikke klarte å finne seg til rette med noen når forholdet ble

seriøst og forpliktende.

I anamnesen ber vi klienten fortelle sin historie fra oppvekst og frem til nå. Turid sin historie er typisk for mange som har vokst opp med psykisk syk, rusavhengig eller voldelig voksenperson i familien.

Modellen viser hvilken plass Turid hadde i sin oppvekstfamilie, der mor var psykisk syk, far jobbet mye og Turid hadde stort ansvar både for husholdning og yngre søsken. Modellen ga Turid forståelse av hvilke mekanismer som har påvirket hennes tiltro til andre mennesker.



Oppveksten til Peder var preget av livet med en far som var voldelig og drakk mye i perioder, mor sto imellom og forsøkte å skjerme barna.

Peder lærte at han ikke var mye verdt og egne behov ble undertrykket eller forsøkt løst på egenhånd. Peder ble svært sensitiv overfor stemninger, endringer, lærte seg å lese andres behov og å ligge i forkant av situasjoner – som overlevelsesstrategi og i et forsøk på å skape forutsigbarhet.

Illustrasjonen viser et samspill der far tar størst plass, Peder tar minst plass. Mors rolle er å gjøre det hun kan for å moderere far.

Rollemønster fra oppveksten har vi tendens til å ta med oss inn i voksenlivet, ikke bare i familiesituasjon, men også i arbeid og andre forpliktende relasjoner.

Mønsteret Peder tok med seg var å nedvurdere egne evner og egen verdi, frykt for å bli sett og hørt, og høy grad av

sensitivitet for andres følelsesuttrykk som han har tendens til å fortolke i negativ retning –" det er sikkert min skyld". Med et slikt utgangspunktet er det vanskelig å stå i jobb. For Peder var løsningen å si opp når forventningene fra arbeidsgiver og kollegaer føltes vanskelig å innfri. Mottoet var"

bedre å si opp enn å bli sagt opp!" Det forklarte de korte arbeidsforholdene.

Oppdagelsen av adferdsmønstrene fikk frem både glede og sorg hos Peder; glede fordi han forsto at det ikke er hans feil at det ble som det ble, og med det et håp om at situasjonen kan endres.



Mønsteret som ble synlig for Turid var at hun i oppveksten var omgitt av voksenpersoner som ikke tok ansvar, som ikke tok imot hennes signaler på at hun ikke hadde det bra og som fikk henne til å føle seg som om hun befant seg på en flåte uten motor og styringsmulighet. Turid var den lille røde, mor den store og far den friske, men fraværende voksne som i tillegg til jobben kanskje hadde mest fokus på at mor skulle ha det bra.



Det gjennomgående reaksjonsmønsteret Turid hadde med seg var mistillit og frykt for avvisning. Når Turid så mønsteret ga hun uttrykk for at hun kjente seg godt igjen, og at mønsteret hennes kom tydelig fram på jobben også. Konsekvens på jobb var at hun ville ha kontroll på alt selv for å være sikker på at jobben blir skikkelig gjort, og selv da var hun livredd når arbeidet skulle evalueres, for "det er sikkert ikke bra nok". Mønsteret når noen pirret interessen var å surfe på en bølge av forelskelse helt til hun oppdaget sider ved den håpefulle som vekket negative tanker og følelser og frykt for å binde seg, og historien strandet med å avslutte forholdet;" Best å avslutte dette før jeg blir skuffet igjen."

I arbeidet med modellen fikk Turid forståelse for hvorfor hun tenker som hun gjør, og hun utforsket hvordan hun kunne øve seg på å gi en

potensiell kjæreste en mulighet til å vise at hennes antagelser ikke er riktige. Hun øver seg på å gjenkjenne faresignalene og å realitetsorientere seg ved å snakke om følelsene og tankemønsteret sitt før hun gir forholdet en endelig dom.

Megisamspill-modellen i parterapi

Bestilling fra par dreier seg ofte om problemer med å våge å stole på partneren, vanskelig å regulere nærhet og avstand i forholdet, konflikter, frykt for å bli avvist, forlatt osv. Alle par har unike historier og erfaringer som bakteppe for problemene de har. Allikevel er det interessant å se litt bakover, se på relasjonelle mønster som kan hjelpe oss å forstå hvorfor paret sliter med samspillet. Det handler ikke om å finne en syndebukk. Tvert imot kan det være til stor hjelp å forstå hvor egne

og partnerens reaksjoner kommer fra.

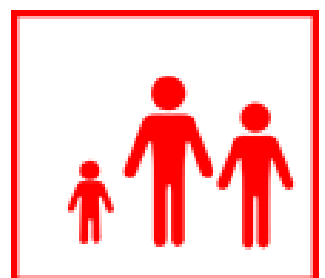
Vi bruker modellen og lager gjerne en "tegnserie" der ulike faser i livet før og etter de ble sammen synliggjøres, og paret skaper en felles forståelse av hvorfor ting er som de er.

Hva er triggeren når det grønne paret slutter å snakke sammen og krenker hverandre, hvordan kan vi forstå rollene vi tar, hva skal til for at de skal få et grønt samspill igjen?

Ved å jobbe på denne måten opplever vi at par får bedre eierskap til historien sin som par, og at de lettere ser hva som skal til for å få det bedre. Tegningene er noe konkret som de tar med seg hjem og jobber videre med mellom samtalene på kontoret.



Kari kom fra en familie med godt og trygt samspill. Rollene i familien var hensiktsmessige og forutsigbare – barn var barn og voksne voksne.



Ole kom fra en familie der far tok den store plassen. Far var psykisk syk, og mor måtte i tillegg til å passe på far passe jobben sin siden det var hun som måtte forsørge familien. Mor hadde lite tid og overskudd til å dekke Oles behov.



Kari og Ole hadde det fint sammen helt til etter at de hadde fått det andre barnet for noen måneder siden.



Ole følte seg sliten og deprimert og hadde på mange måter mistet troen på både seg selv og forholdet. Rollene i familien hadde blitt snudd på hodet i denne perioden; barna fikk mindre oppmerksomhet - tok den lille plassen, Ole tok den store røde plassen og Kari forsøkte å mestre rollen som mor og ektefelle. Hva hadde trigget Ole som gjorde at han følte seg dårlig? Hva skjedde med de andre i familien når rollene ble endret? Hva skulle til for å komme tilbake til et grønt samspill? Slike spørsmål blir tema i påfølgende samtaler med paret.

Megisamspill-modellen i kurs

Vi har erfart at det er effektivt å jobbe med par ut ifra denne modellen også i gruppe.

5-6 par er god gruppestørrelse. Kurset går over 8 kurskvelder à 2,5 t annenhver uke samt 2 individuelle parsamtaler.

Parene deler historiene sine, og vi ser at engasjement i de andres historier gjør det

lettere å se sin egen historie utenfra, lettere å se mønstrene som har etablert seg og hvordan samspillet preges av mønstrene. Vi jobber med modellen på samme måte som ved par; tegner historien de forteller om sin oppvekst med røde og grønne perioder og hvordan ulike faser i samlivet har vært preget av røde og grønne perioder. Parene gir hverandre støtte og

oppmuntring i jobben med å endre uhensiktsmessige mønster. Vi inviterer vi parene tilbake til samling etter 3 mnd. og 1 år. Effekten av å følge opp er at parene holder temaene varme og fortsetter prosessen som ble startet på kurset. Endring på dette nivået tar minst ett år, og uten oppfølging faller man lett tilbake i gamle spor.

Megisamspill-modellen i arbeid med fosterhjem

Hvordan kan vi forstå utfordringene fosterbarn og fosterfamilier opplever når barnet etter en stund i den nye gode, trygge familien oppfører seg som et «monster»?



Fosterforeldre vet en del om hvordan barnet har hatt det før plasseringen – et rødt samspill der den/de voksne hadde mest fokus på sine behov og barnet tok liten plass.



Fosterbarnet flytter inn i familien og får en stor plass i familien slik som familiens andre barn har. Barnet omgis av responsive omsorgspersoner i kjernefamilien og nettverket slik det er i familier med grønt samspill.

Dette er en plass fosterbarnet er ganske ukjent med. Fosterbarnet kan godt like denne posisjonen; det blir sett og får masse god omsorg og oppmerksomhet.



Etter hvert endrer fosterbarnet adferd, og vi kan oppleve at barnet viser utakknemlighet, provoserer oss, utfordrer oss og har adferd som gjør at vi opplever oss avvist. Hvordan kan vi forstå denne adferden? Barnet får jo alt det beste vi kan gi det, og det gikk jo så bra i starten?

Adferdsmønsteret barnet har tilegnet seg i oppvekstfamilien er basert på utrygghet og uforutsigbarhet, og slik barnet forstår verden og sin egen plass og identitet. Barnet kan ha utviklet en grunnleggende mistillit til mennesker der livet er en kamp for å overleve, en konkurranse om godene, en

tilværelse der et gode uten forvarsel er borte dagen etter. Når barnet i den nye familien opplever å være omgitt av godhet og omsorg endrer ikke det automatisk barnets grunnleggende forståelse av seg selv og sin identitet, og hvordan verden rundt kan forstås. Det trygge oppleves

ikke nødvendigvis som trygt, og for å gjenopprette en form for "forutsigbarhet" kan barnet med sin adferd provosere frem reaksjoner fra omgivelsene som er "kjente".



Fosterbarnet med sin opprinnelige identitet som "et lite rødt barn" trenger å få en plass i familien som det kan mestre – som det er mer kjent med og har behov for å ha i en periode til det erfarer at det er trygt å ta den store grønne plassen. De voksne vil faktisk være der, de er til å stole på, de vil meg vel osv. Barnet har ikke erfaringer med hvordan man oppfører seg i en situasjon som er trygg og forutsigbar der det er nok goder til alle, og må få mulighet til å øve seg på den.



Håpet er at barnet vil lære at samspill kan være både trygt og forutsigbart og lærer å forstå seg selv som et verdifullt menneske som en del av et fellesskap.

Teori vi lener oss på i arbeidet med Megisamspill-modellen

Praksis skaper teori og teori skaper praksis. Vi er selvfølgelig opptatt av teori, og er kanskje mer opptatt av å forme teori på bakgrunn av praksis enn omvendt. Vi er systemisk skolert, men har vært lite opptatt av at modellen vår skal passe inn i en retning innenfor systemteoriene. Teoretiske retninger som ligger hjertet nært og alltid inspirerer er:

- Strukturell familierapi: Roller og funksjoner i familiesystemet er en viktig faktor for funksjon i familien. Vi ønsker å bidra til å restrukturere familiesystemet og endre dysfunksjonelle samspillsmønstre.
- Tilknytningsteori: Klassisk tilknytningsteori (Bowlby/ Ainsworth) og Gillian Schofield's bok «Attachment handbook for foster care and adoption» med fokus på faktorer som styrker foreldres tilknytningspotensiale. Tilknytningsfokuset har vi med oss blant annet fra arbeid med fosterhjem og barn som må etablere tilknytning i nye nærrelasjoner. Gillian Schofield har vært sentral for å bygge kompetanse i norsk fosterhjemsomsorg, med fokus på å hjelpe fosterforeldre til å gjøre seg tilknytningstilgjengelige for barna de tar ansvaret for. Hennes arbeid har vært spesielt viktig for oss i vårt arbeid med foreldre som strever
- Narrativ og språkssystemisk tilnærming der vi bistår familien med å skape ny mening bak utfordringene de opplever gjennom bevisst bruk av språk og historien de forteller om seg selv.

Ordløse rop om hjelp

Megisamspill-modellen hjelper oss til å forstå et dysfunksjonelt samspill for å kunne hjelpe paret eller familien til å utvikle et mer hensiktsmessig samspill, et samspill som gir god livskvalitet for små og store. Det er vel og bra, men enda bedre vil det være å komme tidlig til unnsetning og å forebygge at dysfunksjonelle samspill får prege en hel oppvekst og får påvirke voksenlivet.

Barn som ikke har det bra gir uttrykk for det på mange forskjellige måter. Det vi kan se er barn med adferdsuttrykk som vi vurderer som

uhensiktsmessig i forhold til å etablere vennerelasjoner, læring og generell livskvalitet. Barn som verbalt eller gjennom adferd og lek forteller urovekkende historier eller har kompetanse som et barn vanligvis ikke skal ha. Få barn har verbalt språk til å sette ord på komplisert samspill, psykisk maktbruk, ulikeverdige relasjoner osv. Utfordringen for omsorgspersonene og hjelpesystemet er å forstå signalene og ha tilgjengelige metoder som hjelper barn til å formidle hvordan de har det på en måte som er hensiktsmessig for dem.

Vi er i utviklingsfasen av et program basert på Megisamspill-modellen, som forhåpentlig blir en metode som kan hjelpe barn og unge til å formidle vanskelig budskap på en måte som foreldre og hjelpesystem forstår.



Takk til alle de fine folka som har inspirert oss til utvikling av Megisamspill-modellen. En særlig takk til erfaringskonsulentene som har bidratt med verdifull erfaringskompetanse.



Arne Kallekleiv



Lise Aarøe

Lyst til å lage Podcast?

NFFT har teknisk utstyr for å lage podcast du kan publisere her i Metaforum.

Ikke allerede medlem?



KLIKK HER

...din annonse her?

Visste du at det er gratis å annonsere her i Metaforum om dette inkluderer avtale om rabatt for NFFTs medlemmer?

Send oss tekst og kanskje et bilde, så skal vi lage en fin annonse.

Send oss en forespørsel og du vil få rask tilbakemelding.

